

STARE DIVZNE ŠTEDIŠE U BORBI ZA SVOJA PRAVA

Fiktivnom deviznom štednjom moćnici kupovali državne firme

Veći je iznos devizne štednje u privatizaciji državnog kapitala nego što ga je bilo u bankama • Pojedinci su kupovali i po 20 i više firmi za tzv. staru deviznu štednju a nikada je nisu imali • U vrijeme Ante Markovića, 1989. Dodik je podigao 700.000 KMN štednje i osnovao firme u Srbiji, a taj kredit nikad nije vratio

Sumbila Smajlović iz Teočaka, stopostotni je invalid, i samo jedan od hiljada slučajeva u Bosni i Hercegovini, koja posjeduje staru deviznu štednju, ali je ne može koristiti ni za lijekove, od kojih svaki pojedinačno košta najmanje 100 KM.

- Na sceni je opšta pljačka građana BiH. Pet godina našeg istraživanja pokazuje da su putem privatizacije državnog kapitala, opljačkani svi građani ove države, tzv. starom deviznom štednjom, - tvrdi Svetozar Nišić, predsjednik Udruženja građana za povrat stare devizne štednje u BiH i dijaspore.

U prikupljenoj dokumentaciji, doduše samo u Republici Srpskoj, teškoj na kilograme i hiljade papira, postoje dokazi kako su pojedinci, fiktivnom deviznom štednjom, putem privatizacije oteali milione maraka.

- Tražili smo iste podatke i od Agencije za privatizaciju FBiH i Brčko distrikta, ali ih nikada nismo dobili, ističe Nišić.

Oni koji su nama dati na raspolaganje, doduše samo za RS, pokazuju da su pojedinci kupovali po 20 i više preduzeća državnog kapitala bez ijedne marke, pa čak i starim dinarima bivše SFRJ, a neki nikada nisu bili na spisku deviznih štediša.

- Evo primjera, Radivoje Janković je starom deviznom štednjom kupio 24 preduzeća čija je imovina u ukupnom iznosu kao početna cijena bila 9.135.592 KM, a kupljena je za svega 6.443.941 KM. Integra inženjering čiji je vlasnik Slobodan Stanković koji nikada nije imao deviznu štednju kupio je imovinu od 14.538.771 KM za svega 2.734.669 maraka. Dalje, Petar Dušanić kupio je 16 preduzeća početne vrijednosti 14.245.015 KM za upola cijene - 7.232.015 KM. Evo, tu su i anonimni kupci, ali smo istražili i došli do saznanja da je Banju u Laktašima kupio Milorad Dodik. Početna cijena je bila 1.884,85 KM, a on je tzv. deviznom štednjom kupio za 874.850 KM, priča Nišić.

Tu je i Slovenac Andrej Gartner koji je dobio

Svetozar Nišić, opstrukcije dolaze i od Vijeća ministara

odobrenje da trguje tzv. starom deviznom štednjom, kupuje i preprodaje preduzeća vlastodršcima uz samo njima poznatu novčanu naknadu.

- Podnio sam 151 krivičnu prijavu protiv Andreja i APIFA (Agencija za posredničke i finansijske usluge) i Đorđa Mikeša preko koga je išla trgovina, te ostalih mešetara koji su otkupljivali državni kapital, kaže Nišić i nastavlja:

- Međutim, direktor SIPA-e Republike Srpske držao je te krivične prijave u ladici. Nakon što je državna SIPA pitala šta je s tim, stigao je odgovor da se po tim krivičnim prijavama nije postupilo, jer nisu ni stigle. Onda je Dragan Lukač sve pokrenuo i krivične prijave su stigle do državnog Tužilaštva, gdje su ležale šest mjeseci, govori Svetozar Nišić. (Lukač je u međuvremenu smijenjen.)

Uporište u konstataciji da su u pljački građana učestvovali svi, od najnižih do najviših organa vlasti, Nišić vidi u odgovoru glavnog tužioca Sene Uzunović : «neka se ovo pitanje ne poteže, nego neka ide kako ide, jer sam i ja učestvovala u donošenju zakona!»

Papirologija kojom raspolaze Nišić pokazuje da je njegovo istraživanje takve prirode da bi mogli pozavidjeti i bivši i sadašnji pripadnici državne bezbjednosti. Nišić je došao i do podataka da je taj novac deponovan od Kajmanskih, Kurilskih ostrva, do Kipra, Pariza, Njujorka...

- Da moja saradnja nije

čvrsta sa Evropskom komisijom, oni bi mene davno likvidirali, tvrdi nam Nišić, dodajući da je i od Jose Manuel Barrosa dobio podršku u pismu koje potpisao Dirk Lange stoji - da Evropska komisija redovno naglašava na sastancima visokog nivoa sa vlastima BiH da je veoma važno da BiH ispuni obaveze prema svojim građanima (po pitanju rješenja tužbi za staru deviznu štednju.)

Nišić je ogorčen na pozive štedišama da ukoliko ne verifikuju svoju štednju da će je trajno izgubiti. U vezi s tim kategorično tvrdi da nije tačno da Sud u Strazburu ne prima pojedinačne apelacije.

- To je politički pritisak bh vlasti preko Amile Omersoftić. Jer, evo, Sud u Strazburu 29. marta ove godine zaprimio je novih 1.170 apelacije, što sa prethodnim čini ukupno 16.428 apelacije. Amila hoće da zaustavi naš proces, a ni sama nema stare devizne štednje, tvrdi Svetozar Nišić.

I Zvonimir Kubinek član Upravnog odbora i dopredsjednik Udruženja za povrat stare devizne štednje BiH i dijaspora, ističe da je Omersoftićeva varala štediša.

- Dokaz tome je odgovor iz Strazbura za slučaj Slavka Markovića protiv Slovenije. U dopisu stoji da Amila Omersoftić nije potpisala obrazac punomoći, te će stoga Sud u Strazburu smatrati da nemate zastupnika (misli se na Markovića). Kada se obratio nama, napravljena je aplikacija, govori Kubinek.

Prema njegovim riječima, mnogi Tuzlaci se također osjećaju prevarenim i napuštaju udruženje na čijem je čelu Omersoftić i prelaze u Udruženje u Banjaluci.

- Bilo bi pošteno da Omersoftićeva vrati ljudima novac od članarine za proteklih pet godina, jer ništa nije uradila kod Suda u Strazburu, ističe Kubinek.

Svetozar Nišić navodi dalje da su pravobranioci BiH obmanuli i Sud u Strazburu, ističući da stare devizne štediša traže isplatu kompletnog duga sa kamatama, glavnicom i nematerijalnom štetom, što bi

donijelo bankrot države.

- To jednostavno nije istina i zato mi pripremao tužbu protiv njih: Monike Mijić, pravobranioca, Zikrete Ibrahimović, zamjenika, Biljane Kujundžić, pomoćnika, Aleksandra Džombića, ministra finansija RS-a, njegovog zamjenika Dragane Aleksić, Tihomira Čurka zamjenika ministra finansija FBiH, Ezhera Kubata, savjetnika, Mate Lučića savjetnika i Milana Dupora, bivšeg pravobranioca BiH. Evo, i kad Dodik govori da nema BiH, u timu pravobranilaca iz BiH čak su četiri Srbina, komentariše Nišić.

Zvonimir Kubinek, bilo bi pošteno da Omersoftić vrati članarine ljudima jer ništa nije uradila

Podsjeća i na zabranu koju je Dodik izrekao sudijama u RS da ne donose presudu u korist deviznih štediša.

- A nigdje ne spominje da je još za vrijeme Ante Markovića 1989. godine podigao 700.000 KM štednje (kao kredit) i osnovao firme u Srbiji. Taj kredit nikada nije vratio, priča Svetozar Nišić.

Bilo kako bilo, činjenice govore da oni koji su svoj novac uložili u banke kao deviznu štednju danas ga nemaju. Za pravo na povrat dobili su podršku mnogih, pa i guvernera Centralne banke BiH Kemala Kozarića. No, očito je da vlast želi sakriti mnoge manipulacije koje su načinjene upravo novcem deviznih štediša. I kome onda ljude ove zemlje da vjeruju - slamaricama ili bankama?

S. Agić

HAŠKI TRIBUNAL

Obustavljen žalbeni postupak u slučaju Rasim Delić

Apelaciono vijeće Tribunala u Hagu obustavilo je žalbeni postupak u slučaju Rasima Delića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Armije Republike BiH (ARBiH), koji je umro 16. aprila 2010. godine.

Žalbeno vijeće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY) je donijelo odluku da prvostepena presuda, kojom je Rasim Delić osuđen na tri godine zatvora zbog zločina u srednjoj Bosni, bude konačna, saopćeno je iz BIRN-a.

Nakon smrti Rasima Delića, 16. aprila 2010. godine, odbrana je u ime njegovog sina zatražila nastavak žalbenog postupka te donošenje konačne presude.

- Apelaciono vijeće je odlučilo da prava Tribunala isključuju mogućnost nastavka žalbenog postupka u slučaju kada je optuženi umro prije donošenja konačne presude, - navodi se u odluci ICTY-a.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL BIH

Prilična nepoznanica rashodi političkih partija

U Sarajevu je prezentiran izvještaj "Finansiranje političkih partija" koji je uz finansijsku pomoć "Centra civilnih inicijativa" (CCI) i "National Endowment for Democracy" (NED) priredio "Transparency International BiH".

Istaknuto je da je finansiranje stranaka netransparentno, i dok su prihodi koliko-toliko poznati, rashodi ostaju prilično nepoznanica.

- Nezakoniti pokloni, upotreba javnih resursa u partijske svrhe, uzimanje sredstava iz nečasnih krugova kao što su razni kriminalni krugovi, trošenje sredstava za zabranjene namjene i kupovina glasova najčešće su neregularnosti u finansiranju partija i kampanja, - kazala je na prezentaciji Ivana Korajlić, vodeća istražiteljica i urednica izvještaja. Dodala je kako javne kompanije koje finansiraju određene stranke najčešće vode kadrovi te iste stranke.

Iako stranke prijave donacije u okviru limita, te sve izgleda transparentno, ne prijave donacije u činjenju koje su daleko iznad limita. Tu se radi o korištenju poslovnih prostorija javnih preduzeća ili općina bez naknade, kazala je Korajlićeva, dodajući da su niske kazne za kršenja zakona, te se stranke u najvećem broju slučajeva odlučuju na njihovo kršenje, jer im se u konačnici "isplati".